

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE KIPRA O RAZMENI I UZAJAMNOJ ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Kipra o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka, potpisan u Nikoziji, 27. novembra 2017. godine, u originalu na srpskom, grčkom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku glasi:

**Sporazum između
Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Kipra
o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka**

Vlada Republike Srbije i Vlada Republike Kipra (u daljem tekstu: „Strane”),

uviđajući potrebu da utvrde pravila za zaštitu tajnih podataka koje uzajamno razmene u okviru svoje političke, vojne, privredne, pravne, naučno-tehnološke ili bilo koje druge saradnje, kao i pravila za zaštitu tajnih podataka koje stvore u procesu te saradnje,

u nameri da osiguraju uzajamnu zaštitu svih tajnih podataka koje je jedna strana odredila kao tajne i prenela ih drugoj strani, odnosno tajnih podataka koji su zajednički stvoreni u procesu saradnje između Strana,

u želji da stvore skup pravila o uzajamnoj zaštiti tajnih podataka koji se razmene između Strana,

s obzirom na obostrani interes za zaštitu tajnih podataka u skladu sa zakonodavstvom Strana,

sporazumele su se o sledećem:

Član 1.

Cilj

Cilj ovog sporazuma je da osigura zaštitu tajnih podataka koje strane zajednički stvore ili razmene.

Član 2.

Definicije

U svrhu ovog sporazuma navedeni termini imaju sledeće značenje:

- a) **„povreda bezbednosti”**- radnja ili propust suprotan ovom sporazumu ili nacionalnom zakonodavstvu strana koji može da dovede do otkrivanja, gubitka, uništenja, protivpravnog prisvajanja, odnosno bilo koji drugi vid ugrožavanja bezbednosti tajnih podataka;
- b) **„ugovor s tajnim podacima”**- sporazum između dva ili više ugovorača koji sadrži tajne podatke ili čija primena zahteva pristup tajnim podacima;
- c) **„tajni podaci”** - svi podaci, nezavisno od njihove forme ili prirode, koji zahtevaju zaštitu od neovlašćenog rukovanja i koji su određeni kao tajni u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom obe Strane, odnosno svi podaci koji su označeni određenim stepenom tajnosti;
- d) **„nadležni organ”**- nacionalni bezbednosni organ i svako drugo nadležno telo koje je, prema nacionalnom zakonodavstvu Strana, odgovorno za primenu ovog sporazuma, kao što se navodi u članu 4. stav 1. ovog sporazuma;
- e) **„ugovarač”** - fizičko ili pravno lice koje poseduje pravnu sposobnost da zaključuje ugovore s tajnim podacima;
- f) **„bezbednosni sertifikat za pravno lice”** - rešenje nadležnog organa kojim se potvrđuje da pravno ili/i fizičko lice poseduje fizičku i organizacionu sposobnost da rukuje tajnim podacima i čuva ih u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom;
- g) **„potrebno da zna”** - potreba da se ostvari pristup konkretnim tajnim podacima u okviru određenog radnog mesta i radi izvršenja konkretnog zadatka;
- h) **„strana davalac”**- strana koja je stvorila tajne podatke;

- i) „**bezbednosni sertifikat za fizička lica**”- rešenje nadležnog organa kojim se potvrđuje, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, da fizičko lice ispunjava uslove da ostvari pristup tajnim podacima;
- j) „**strana primalac**” - strana kojoj se prenose tajni podaci strane davaoca;
- k) „**treća strana**” - svaka država, organizacija, pravno ili fizičko lice koji nije strana u ovom sporazumu.

Član 3.

Stepeni tajnosti

Strane su saglasne da su navedeni stepeni i oznake tajnosti ekvivalentni i podudarni sa stepenima tajnosti utvrđenim njihovim nacionalnim zakonodavstvom:

Za Republiku Srbiju	Za Republiku Kipar	engleski ekivalent
DRŽAVNA TAJNA	ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟ	TOP SECRET
STROGO POVERLJIVO	ΑΠΟΡΡΗΤΟ	SECRET
POVERLJIVO	ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ	CONFIDENTIAL
INTERNO	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	RESTRICTED

Član 4.

Nadležni organi

1. Nadležni organi strana su:

Za Vladu Republike Srbije:

Kancelarija Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka

Za Vladu Republike Kipra:

National Security Authority

Ministry of Defense of the Republic of Cyprus

2. Strane se međusobno obaveštavaju diplomatskim putem o svakoj promeni u vezi sa svojim nadležnim organima.
3. Nadležni organi se međusobno obaveštavaju o svojim nacionalnim zakonima o tajnim podacima i svim značajnim izmenama i dopunama tih zakona i razmenjuju informacije o bezbednosnim standardima, procedurama i praksama u zaštiti tajnih podataka.

Član 5.

Mere zaštite i pristup tajnim podacima

1. U skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom, strane preduzimaju sve potrebne mere za zaštitu tajnih podataka koji će biti razmenjeni ili stvoreni na osnovu ovog sporazuma. Tim tajnim podacima biće dodeljen najmanje isti stepen zaštite koji se obezbeđuje nacionalnim tajnim podacima ekvivalentnog stepena tajnosti u skladu sa članom 3. ovog sporazuma.
2. Strana davalac obaveštava pisanim putem stranu primaoca o svakoj izmeni stepena tajnosti podataka koje je dostavila.
3. Pristup tajnim podacima ograničen je na lica koja postupaju po principu „potrebno da zna” i koja su ovlašćena da ostvare pristup tajnim podacima ekvivalentnog stepena tajnosti u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom obe Strane.

4. U okviru primene ovog sporazuma svaka strana priznaje bezbednosne sertifikate za pravna i fizička lica koji se izdaju u skladu s nacionalnim zakonodavstvom druge strane. Bezbednosni sertifikati su ekvivalentni u skladu sa članom 3 ovog sporazuma.
5. U skladu sa nacionalnim zakonodavstvom, nadležni organi, na zahtev, pružaju uzajamnu pomoć u vezi sa sprovođenjem procedura bezbednosnih provera potrebnih radi primene ovog sporazuma.
6. U okviru primene ovog sporazuma nadležni organi obe Strane međusobno se obaveštavaju o svakoj promeni u vezi sa bezbednosnim sertifikatima za fizička i pravna lica, posebno o njegovom opozivu ili sniženju stepena tajnosti.
7. Strana primalac:
 - a) dostavlja tajne podatke bilo kojoj trećoj strani samo uz prethodnu pisanu saglasnost strane davaoca;
 - b) označava primljene tajne podatke u skladu sa članom 3 ovog sporazuma;
 - c) koristi tajne podatke isključivo u svrhe u koje su dostavljeni.

Član 6.

Prenos tajnih podataka

1. Tajni podaci se prenose diplomatskim putem, osim ako drugačije ne odobore nadležni organi. Strana primalac potvrđuje prijem tajnih podataka pisanim putem.
2. Elektronski prenos tajnih podataka vrši se uz pomoć sertifikovanih kriptografskih sredstava o kojima se dogovore nadležni organi.
3. Glavne ulazno-izlazne tačke za razmenu tajnih podataka prema ovom sporazumom su:

Za Republiku Srbiju:

Centralni registar za strane tajne podatke u Kancelariji Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka

Za Republiku Kipar:

Centralni registar „DRŽAVNA TAJNA” pri Ministarstvu spoljnih poslova.
Presidential Palace Avenue, 1447 Nicosia
4. Bezbednosno-obaveštajne i policijske službe država Strana mogu sarađivati i neposredno razmenjivati operativne i/ili obaveštajne podatke u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom.

Član 7.

Umnožavanje i prevođenje tajnih podataka

1. Prevođenje i umnožavanje tajnih podataka vrši se u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom strane primaoca i sledećim procedurama:
 - a) prevodi i umnoženi primerci se označavaju i štite kao originali tajnih podataka;
 - b) prevodi i umnoženi primerci se ograničavaju na broj koji se zahteva u službene svrhe;
 - c) na prevode se stavlja odgovarajuća napomena na jeziku prevoda u kojoj se navodi da sadrže tajne podatke dobijene od strane davaoca.

2. Podaci s oznakom tajnosti STROGO POVERLjIVO/ΑΠΟΡΡΗΤΟ/ SECRET ili višom prevode se ili umnožavaju samo uz prethodnu pisanu saglasnost strane davaoca.

Član 8.

Uništavanje tajnih podataka

1. Tajni podaci se uništavaju na način koji onemogućava njihovu delimičnu ili potpunu rekonstrukciju.
2. Podaci s oznakom tajnosti STROGO POVERLjIVO/ΑΠΟΡΡΗΤΟ/ SECRET se uništavaju u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.
3. Podaci s oznakom tajnosti DRŽAVNA TAJNA/ΑΚΡΩΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟ/ TOP SECRET se ne uništavaju, nego se vraćaju nadležnom organu strane davaoca.
4. O uništavanju tajnih podataka sastavlja se zapisnik čiji se engleski prevod dostavlja nadležnom organu strane davaoca.
5. Tajni podaci se neodložno uništavaju u slučaju krizne situacije, kada ih nije moguće zaštititi ili vratiti. Strana primalac, što je moguće pre, obaveštava nadležni organ strane davaoca o tom uništenju.

Član 9.

Ugovor koji sadrži tajne podatke

1. Kako bi sa drugom stranom zaključio ugovor s tajnim podacima s oznakom STROGO POVERLjIVO /ΑΠΟΡΡΗΤΟ/ SECRET i POVERLjIVO/ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ/ CONFIDENTIAL, nadležni bezbednosni organ jedne strane prethodno dostavlja nacionalnom bezbednosnom organu druge strane pisanu garanciju da ugovarač ili podugovarač poseduje bezbednosni sertifikat za pravna lica odgovarajućeg stepena tajnosti odnosno da je postupak pribavljanja tog sertifikata u toku.
2. Svaki ugovor koji sadrži tajne podatke zaključen u skladu sa ovim sporazumom treba da sadrži:
 - a) obavezu ugovarača da u svojim objektima obezbedi potrebne uslove za rukovanje i čuvanje tajnih podataka odgovarajućeg stepena tajnosti;
 - b) obavezu ugovarača da obezbedi da lica koja obavljaju dužnosti koje zahtevaju pristup tajnim podacima budu ovlašćena da ostvare pristup tajnim podacima odgovarajućeg stepena tajnosti u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom;
 - c) zahtev da ugovarač obezbedi da sva lica sa pristupom tajnim podacima budu obaveštena o svojim obavezama u vezi sa zaštitom tajnih podataka u skladu s nacionalnim zakonodavstvom;
 - d) spisak tajnih podataka i spisak oblasti u kojima mogu nastati tajni podaci;
 - e) proceduru za dostavljanje izmena u vezi sa stepenom tajnosti podataka;
 - f) sredstva komunikacije i elektronskog prenosa;
 - g) proceduru prenosa tajnih podataka;
 - h) obavezu ugovarača da obavesti o svim stvarnim ili mogućim povredama bezbednosti;
 - i) obavezu ugovarača da prosledi primerak ugovora s tajnim podacima svom nadležnom organu;

- j) obavezu podgovarača da ispuni iste bezbednosne obaveze kao ugovarač.
3. Čim započinu pregovori za zaključenje ugovora između potencijalnih ugovarača, nadležni organ strane davaoca obavestiće nadležni organ druge strane o stepenu tajnosti dodeljenom tajnim podacima koji se odnose na pregovore za zaključenje ugovora.
 4. Primerak svakog ugovora koji sadrži tajne podatke prosleđuje se nadležnom organu strane na čijoj teritoriji treba da se izvrši taj posao, kako bi se omogućio odgovarajući bezbednosni nadzor i kontrola.

Član 10.

Posete

1. Posete u vezi sa ugovorima sa tajnim podacima koje uključuju pristup tajnim podacima podležu prethodnom pisanom odobrenju nadležnog organa strane domaćina.
2. Nadležni organ strane domaćina prima zahtev za posetu najmanje deset dana unapred.
3. U hitnim slučajevima, zahtev za posetu može se dostaviti u kraćem roku.
4. Zahtev za posete treba da sadrži:
 - b) naziv pravnog lica čiji je posetilac predstavnik i funkciju posetioca u tom pravnom licu;
 - c) ime, adresa i kontakt informacije pravnog lica koje treba posetiti;
 - d) potvrdu o bezbednosnom sertifikatu za fizička lica, njeno važenje i stepen tajnosti;
 - e) predmet i svrhu posete;
 - f) očekivani datum i trajanje posete koja se zahteva; u slučaju periodičnih poseta, treba navesti ukupan period koji će biti obuhvaćen tim posetama;
 - g) datum, potpis i službeni pečat nadležnog organa.
5. Kada poseta bude odobrena, nadležni organ strane domaćina dostavlja primerak zahteva za posetu rukovaocima tajnim podacima u pravnom licu koje treba posetiti.
6. Važenje odborenja za posetu ne sme biti duže od godinu dana.
7. Nadležni organi strana mogu da naprave spiskove fizičkih lica koja su ovlašćena da realizuju periodične posete. Ti spiskovi važe za početni period od dvanaest meseci. Uslovi pod kojima se obavljaju te posete biće neposredno dogovoreni sa nadležnim licima za kontakt kod pravnog lica koje će ta fizička lica posetiti u skladu sa dogovorenim uslovima.

Član 11.

Povreda bezbednosti

1. U slučaju povrede bezbednosti, nadležni organ strane primaoca će, što je pre moguće, obavestiti nadležni organ strane davaoca i pokrenuti odgovarajuću istragu.
2. U slučaju da povreda bezbednosti nastupi u trećoj državi, nadležni organ strane pošiljaoca preduzeće sve potrebne mere da obezbedi pokretanje radnji predviđenih u stavu 1. ovog člana.

3. Na zahtev, strana davalac saraduje u istrazi u skladu sa stavom 1. ovog člana.
4. Strana davalac će biti obavještena o rezultatima istrage i dobiti završni izveštaj o uzrocima i obimu štete.

Član 12.

Troškovi

Svaka strana snosi troškove koji nastanu tokom primene i nadzora primene ovog sporazuma.

Član 13.

Rešavanje sporova

Svaki spor u vezi sa tumačenjem odnosno primenom ovog sporazuma rešava se pregovorima između strana. Tokom trajanja tih pregovora obe strane nastavljaju da ispunjavaju sve druge obaveze prema ovom sporazumu.

Član 14.

Završne odredbe

1. Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme, a stupa na snagu prvog dana drugog meseca posle datuma prijema poslednjeg pisanog obavještenja kojim se strane međusobno obavještavaju diplomatskim putem o ispunjenju svih unutrašnjih pravnih pretpostavki za stupanje na snagu ovog sporazuma.
2. Ovaj sporazum može u svakom trenutku biti izmenjen i dopunjen na osnovu obostrane pisane saglasnosti strana. Izmene i dopune stupaju na snagu u skladu sa stavom 1. ovog člana.
3. Svaka strana može u svakom trenutku otkazati ovaj sporazum dostavljanjem pisanog obavještenja drugoj strani diplomatskim putem. U tom slučaju, otkaz stupa na snagu šest meseci posle datuma prijema takvog obavještenja.
4. Bez obzira na otkaz ovog sporazuma, strane su dužne da obezbede kontinuiranu zaštitu tajnih podataka, sve dok strana davalac ne oslobodi stranu primaoca te obaveze.

Sačinjeno u Nikoziji dana 27. novembra 2017. u dva originalna primerka, svaki na srpskom, grčkom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako verodostojni. U slučaju neslaganja u tumačenju, biće merodavan tekst Sporazuma na engleskom jeziku.

**Za Vladu
Republike Srbije**

**Za Vladu
Republike Kipar**

.....

.....

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

OBRAZLOŽENJE

1. Ustavni osnov za donošenje Zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Kipra o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije koja propisuje da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

2. Razlozi za potvrđivanje Sporazuma

1. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Kipra o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka, Republika Srbija pokazuje spremnost da bilateralnu saradnju sa Kiprom unapredi i u sektoru bezbednosti, uz međusobno definisan način razmene i zaštite tajnih podataka.

2. U Strategiji nacionalne bezbednosti Republika Srbija je definisala osnovna opredeljenja politike nacionalne bezbednosti kao što je unapređenje odnosa sa članicama Evropske unije, kao i članicama i partnerima NATO. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma stvaraju se uslovi za intenzivniju i delotvorniju saradnju sa državom koja je članica Evropske unije i NATO.

3. Donošenjem Zakona stvaraju se uslovi zajedničkog delovanja protiv izazova, rizika i pretnji koji se odnose ne samo na Republiku Srbiju, već predstavljaju globalne izazove, rizike i pretnje, kao i saradnju u zajedničkim obukama i angažovanja elemenata sistema bezbednosti u multinacionalnim operacijama, upravljanju krizama i upravljanju granicom.

4. Donošenjem Zakona stvaraju se uslovi za efikasniju saradnju svih državnih organa Republike Srbije i Republike Kipra u oblasti unutrašnjih poslova, pravosuđa, spoljnih poslova, odbrane i službi bezbednosti kao i saradnju državnih organa sa privrednim subjektima sa teritorije druge države, čije se poslovanje odnosi na proizvodnju roba i pružanje usluga za potrebe bezbednosnog sektora, namensku industriju i druge srodne oblasti koje su povezane sa stvaranjem ili razmenom tajnih podataka.

3. Ocena potrebnih finansijskih sredstava

Za ispunjenje potrebnih bezbednosno-tehničkih standarda za primenu ovog sporazuma planiraće se sredstva u skladu sa bilansnim mogućnostima Republike Srbije, imajući u vidu da se radi o poslovima iz redovne delatnosti resornih ministarstava i drugih državnih organa.

Međunarodnu saradnju u oblasti razmene i zaštite tajnih podataka naša zemlja je započela zaključivanjem Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Organizacije severnoatlantskog pakta (NATO) o bezbednosti informacija i kodeksa o postupanju („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori” 6/11) i Sporazuma između Republike Srbije i Evropske unije o bezbednosnim procedurama za razmenu i zaštitu tajnih podataka („Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori”, br. 1/12). Za potrebe primene ovih sporazuma formiran je Centralni registar za strane tajne podatke u Kancelariji Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka kao i podregistri u Ministarstvu spoljnih poslova, Misiji Republike Srbije pri NATO u Briselu i Misiji Republike Srbije pri Evropskoj uniji, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu odbrane i Bezbednosno-informativnoj agenciji. Razmena tajnih podataka sa NATO-m i Evropskom unijom, bez obzira na to što su sporazumi potvrđeni,

otpočela je tek kada su Centralni registar i podregistri u napred navedenim misijama, ministarstvima i drugim organima formirani i prošli sertifikacionu posetu ekspertskeg tima NATO, a zatim i Evropske unije.

S obzirom na to da u našoj zemlji već sada postoje kapaciteti u okviru postojećih registara za razmenu tajnih podataka, ista procedura koja je primenjena za potrebe razmene tajnih podataka sa NATO i Evropskom unijom biće primenjena i sa drugim državama. To znači da je za proširivanje postojećih registarskih kapaciteta, ukoliko oni nisu dovoljni, potreban dogovor srpske i druge ugovorne strane, a zatim i da se realizuju sertifikacione posete ekspertskeg timova obe zemlje koji će se uveriti da su isunjeni svi bezbednosni uslovi za čuvanje tajnih podataka u Centralnom registru i podregistima u drugoj državi.

U skladu sa napred iznetim, ukazujemo da kapaciteti za razmenu tajnih podataka postoje, a da njihovo proširivanje ili otvaranje posebnih registara u drugim organima za tajne podatke kiparske strane predstavlja dug proces kojem prethodi odluka obe strane i formiranje registra za šta će blagovremeno planirati sredstva svi organi u okviru limita na svom razdelu u skladu sa planiranim obimom razmene tajnih podataka.